

4-5 EYLÜL 2007

ORTA KARADENİZ ENERJİ FORUMU

KALİTE YÖNETMELİĞİ

Tevfik Fikret Demirel-Elektrik Mühendisi

Dağıtım şirketlerinin, elektrik enerjisinin tedarik sürekliliği, ticari ve teknik kalitesine ilişkin olarak uyulması gereken kurallar ile uygulamalara ilişkin esas ve usulleri kapsayan **“Elektrik Piyasasında Dağıtım Sisteminde Sunulan Elektrik Enerjisinin, Tedarik Sürekliliği, Ticari ve Teknik Kalitesi”** hakkındaki yönetmelik 12.9.2006 tarih, 26287 sayılı resmi gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yönetmeliğin Amaç ve Kapsamı

- ▶ **Madde 1:** Bu yönetmelik, elektrik enerjisinin tedarik sürekliliği, ticari ve teknik kalitesine ilişkin olarak dağıtım şirketleri tarafından uyulması gereken kurallar ve uygulamaya ilişkin esas ve usulleri kapsar.

DAYANAK

- ▶ **Madde 2:** Bu yönetmelik 20.2.2001 tarih 4628 sayılı EPDK kanununun 5. maddesi 6 fıkrasının c bendine dayanarak hazırlanmıştır.

DAĞITIM SİSTEMİNDE SUNULAN HİZMETİN KALİTESİ

- ▶ **Tedarik Sürekliliği Kalitesi**
- ▶ **Ticari Kalite**
- ▶ **Teknik Kalite**

olmak üzere üç ana başlıkla tanımlanmıştır.

Tedarik Sürekliliği Kalitesi

- Dağıtım sisteminin, kullanıcıların elektrik enerjisi talebini ekonomik olarak kabul edilebilir maliyetlerde ve mümkün olan asgari kesinti süresi ve sıklığı ile karşılayabilme kapasitesi.

Ticari Kalite

- Dağıtım sistemine bağlanmak isteyen veya bağlı olan kullanıcılar ile bu kullanıcılara bağlantı anlaşması, perakende satış sözleşmesi veya ikili anlaşma kapsamında hizmet veren taraflar arasında enerji satışı ve/veya hizmetin sunumuna ilişkin olarak söz konusu faaliyetin tüm evrelerinde meydana gelecek ilişkilerin EPDK tarafından belirlenecek standartlara uygun olarak gerçekleşmesi.

Teknik Kalite

- Dağıtım sisteminin kullanıcıların elektrik enerjisi talebini kesintisiz ve kaliteli bir şekilde karşılayabilme kapasitesidir.

Kalitenin Denetimi

- ▶ **Madde 6:** EPDK, elektrik enerjisinin **Tedarik Sürekliliği, Ticari Kalite ve Teknik Kalitesinin** dağıtım şirketleri tarafından ilgili standartlara uygun şekilde ölçümlene ve kayıt altına alınmasını sağlar, diğer tüm bilgi ve belgeleri denetler veya denetlettirir.

TANIMLAR

- ▶ 1-Kesinti: Tüketicie teslim noktasında gerilimin, bir veya birden fazla nominal gerilim değerinin yüzde birinin altına düşmesi
- ▶ 2- Geçici Kesinti: Bir saniyeden az süren kesinti
- ▶ 3- Kısa Kesinti: Bir saniyeden uzun ve üç dakikadan az süren kesinti
- ▶ 4- Uzun Kesinti: Üç dakika veya daha uzun kesinti
- ▶ 5- Kullanıcı: Dağıtım sistemini kullanan gerçek veya tüzel kişi
- ▶ 6- Bildirimsiz Kesinti: Önceden bildirimde bulunulmayan kesintidir.

Dikkate Alınmayan Kesintiler

Madde 10:

- ▶ Mücbir sebepler
- ▶ Kullanıcılar tarafından neden olunan hasarlar
- ▶ Hırsızlık, yangın sonucunda şebekede oluşan hasarlar
- ▶ Enterkonnekte sistemde ve komşu şirketlerden alınan enerjinin kesintiye uğraması
- ▶ Can ve mal güvenliğine yönelik zorunlu kesintiler

Tedarik sürekliliğine ilişkin geçiş dönemi uygulamasında, Türkiye genelinde elektrik dağıtım bölgelerinde gerilim seviyelerine göre tek bir kullanıcı için geçerli olmak üzere bildirimsiz uzun kesintilere bağlı olarak yıllık maksimum kesinti süresi hedefleri ile yıllık maksimum kesinti sıklığı hedefleri 1.1.2007 tarihinden başlayıp 31.12.2010 tarihinde sona ermek üzere uygulamaya konulmuştur.

Kullanıcı Başına Yıllık Maksimum Kesinti Süresi Hedefleri

	2007	2008	2009	2010
İmar Alanı İçi-OG	8 saat	7 saat	6 saat	5 saat
İmar Alanı İçi-AG	14 saat	13 saat	12 saat	11 saat
İmar Alanı Dışı	20 saat	18 saat	16 saat	15 saat

Her bir müstakil kesintinin süresi sürekli imar alanı içi OG müşterileri için 8 saat, imar alanı içi AG müşterileri için 14 saat, imar dışı müşteriler için ise 20 saati geçmesi durumunda süreler aşılmış olacaktır

Kullanıcı Başına Yıllık Maksimum Kesinti Sayısı Hedefleri

	2007	2008	2009	2010
İMAR ALANI İÇİ	6 saati aşan 4 kesinti	6 saati aşan 4 kesinti	5 saati aşan 3 kesinti	5 saati aşan 3 kesinti
İMAR ALANI DIŞI	9 saati aşan 6 kesinti	9 saati aşan 6 kesinti	8 saati aşan 5 kesinti	8 saati aşan 5 kesinti

Yıllık bazda her bir müstakil kesintinin imar alanı içerisinde sürekli 6 saati aşan 4 kesinti, imar alanı dışında sürekli 9 saati aşan 6 kesinti olması durumunda maksimum süre aşılmış olacaktır

Yıllık maksimum kesinti sürelerine ilişkin yer alan hedeflerin aşılması durumunda dağıtım şirketlerinin ödemekle yükümlü oldukları tazminat miktarı:

$$\text{Tazminat bedeli} = Q \times P$$

Q: Hedef değerleri aşan kesintinin gerçekleştiği tarih itibariyle en son ödenen elektrik faturasındaki aktif tüketilen enerji miktarı(kWh)

P: Hedefin aşılması durumunda 0.37Ykr/kWh , hedefin iki katı aşılması durumunda 0.74Ykr/kWh , hedefin üç katının aşılması durumunda 1.11Ykr/kWh olarak, miktara esas ödenecek birim bedeli ifade etmektedir.

Yıllık maksimum kesinti sıklığına ilişkin hedef değerlerinin aşılması durumunda, süre açısından verilen sınırları aşan her bir kesinti için dağıtım şirketi, mesken abonelerine 20YTL diğer abonelere ise 80YTL ödemek zorundadır

Tazminat miktarları TÜİK tarafından açıklanan TÜFE(yıllık tüketici fiyatları endeksi değişimi) oranında içinde bulunan yılın ilk ayı içerisinde otomatik olarak yıllık bazda güncellenir.

Tazminatlara ilişkin ödemelerin yapılabilmesi için, tazminat talep eden tüketicilerin faturalarının kendi adına olması, dağıtım şirketlerine herhangi bir şekilde borçlarının olmaması, usulsüz elektrik kullanımından ceza almamış olması, en sona ait elektrik faturasını ibraz edebilmesi gerekir

Tazminata ilişkin başvurular elektrik enerjisinin tekrar tesis edildiği günden sonraki beş iş günü içerisinde yapılmalıdır. Başvurular dağıtım şirketi tarafından 20 iş günü içerisinde değerlendirilerek işleme konulur. Ödemeler tazminatın kesinleşmesini takip eden ilk elektrik faturasının toplam meblağından indirim yapılmak suretiyle tüketiciye ödenir. Tazminat bedelinin elektrik faturasının toplam meblağını geçmesi durumunda artan kısım bir sonraki elektrik faturasına yansıtılır

Yönetmelik tüketici açısından değerlendirildiğinde ucuz, kaliteli, sürekli bir enerjinin temini açısından olumlu görülmektedir. Ancak belirtilen standartlara uyulmadığında abonelerin dağıtım şirketlerinde belirtilen tazminat bedellerini almasında belirsizlikler vardır. Tamamen dağıtım şirketinin kayıt altına aldığı veya almadığı değerler üzerinden netice alması son derece zordur. EPDK'nın şirketleri hangi koşullarda, nasıl denetleyeceği veya denetlettireceği belli değildir. Yine EPDK da şirketten aldığı verilere göre yönetmeliği uygulamaya çalışmaktadır.

Dağıtım şirketleri açısından yönetmeliği uygulamak son derece zordur. Çünkü yeterli altyapıları, ölçme ve kayıt altına alma donanımları yoktur. Ayrıca mevcut şebeke yapısıyla belirtilen standartlara ulaşması mümkün görülmemektedir. Özellikle kırsal alandaki uzun ve dalbudak şebekelerle belirtilen kesinti sıklığı ve sayılarını yakalaması son derece zordur. Cezai duruma düşmeleri kaçınılmazdır.